FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ, CLUJ-NAPOCA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	LICENŢĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE/ TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ PASTORALĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KL40040 TEOLOGIE SPIRITUALĂ**						
2.2 Titularul activităţilor de curs			Lector dr. Victoria BOLFĂ				
2.3 Titularul activităţilor de seminar			Lector dr. Victoria BOLFĂ				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					10
Tutoriat					10
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Sală dotată cu videoproiector
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu videoproiector

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Competenţa îndrumării spirituale pentru oamenii aflaţi în criză sufletească sau în derută existenţială; • Competența de a forma spiritual pe membrii diverselor grupuri (parohia, școala) • Capacitatea de a citi și a trata din punct de vedere spiritual problemele cu care se confruntă credincioșii și societatea și a oferi soluții adevărate; • Competența de a identifica mecanismele dorinței oamenilor de a-şi schimba modul de viața, de a-i conduce la adevăratele valori cretine; • Competența de a le insufla credincioşilor sfaturile evanghelice date de Isus, în special iubirea față de aproapele, comuniunea fraternă și iertarea; • Capacitatea de a identifica valorile spirituale şi sociale inspirate de atitudinea ecumenică a Bisericii creştine; • Capacitatea de a înțelege unele concepte teologice pentru aprofundarea şi înţelegerea rolului spiritualităţii în familii şi comunităţi. • Prezentarea textelor sfinţilor părinţi cu referire la spiritualitate
Competențe transversale	• Formarea capacităţilor de înțelegere a realităţilor spirituale concrete ale lumii de astăzi folosindu-se și de științele umaniste: psihologia, pedagogia; • Capacitatea de a dialoga cu științele umane complementare: antropologia religioasă și tehnicile de *counseling;* • Capacitatea de a recunoaște relația dintre teologia spirituală și alte ramuri ale teologiei cum ar fi: teologia dogmatică, morală, biblică, patristică, cristologie, pneumatologie. • Formarea unei atitudini de deschidere în experiențele spirituale;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Însuşirea cunoştinţelor specifice; formarea capacităţilor intelectuale, a abilităţilor de înţelegere a spiritualităţii prin studiul textelor Sfintei Scripturi şi prin studiul lucrărilor sfinţilor părinţi și a teologilor contemporani
7.2 Obiectivele specifice	• Prezentarea unor principii de metodologie teologică specifice teologiei spirituale pentru dobândirea unor aptitudini în cercetarea temelor spirituale creștine; • Prezentarea unor teme de teologie fundamentală și experiențe concrete cu scopul de a favoriza dezvoltarea capacității de analiză critică a experiențelor spirituale (discernământ spiritual, consiliere și îndrumare spirituală); • Prezentarea de exemple concrete a unor persoane care prin modul lor de viață și/sau scrieri pot fi exemplu de urmat pentru toți oamenii, dar mai ales pentru cei preocupați de trăirea profundă a vieții spirituale.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Introducere în Teologia spirituală. Teme fundamentale - precizări terminologice; izvoare; - aspecte istorice; ascetica și mistica	Expunere Prelegere interactivă	
2. Caracteristici de bază ale teologiei și spiritualității Răsăritului creştin - specificitatea spiritualității răsăritene - spiritualitatea BRU	Expunere Prelegere interactivă	
3. Relaţia dintre Teologia spirituală și Teol. dogmatică și morală - contribuţia teologiei spirituale la gândirea teologică	Expunere Prelegere interactivă	
4. Teologia spirituală şi experienţa spirituală creştină - structura vieții spirituale ; experienţa spirituală creștină - fenomene extraordinare ale protagoniştilor	Expunere Prelegere interactivă	

5. Rugăciunea în viața spirituală - izvoarele rugăciunii - rolul rugăciunii în viața creștinului; lupta în rugăciune	Expunere Prelegere interactivă	Vizionare filme spirituale
6. Despre păcat și vicii capitale - influențele care duc la păcat - responsabilitatea pentru propriul păcat - viciile: păcatele capitale	Expunere Prelegere interactivă	
7. Lupta spirituală - asceza creștină - armele luptei	Expunere Prelegere interactivă Problematizare	
8. Virtuțile teologale - importanța virtuților teologale - harul divin	Expunere Prelegere interactivă Problematizare	
9. Sfintele Taine în viața spirituală - fundamente biblice - importanța tainelor în viața creștinului	Expunere Prelegere interactivă	
10 Teme de teologie spirituală – Stări de viaţă creştină - spiritualitatea diferitelor vocaţii - spiritualitatea laicilor - spiritualitatea preoţilor, călugărilor	Expunere Prelegere interactivă	
11. Direcţia/îndrumarea spirituală: fundamente şi practica - caracteristicile îndrumării - scopul îndrumării spirituale	Expunere Prelegere interactivă Dezbateri	
12. Figuri şi maeştrii spirituali - Paternitate spirituală în istorie - părinte spiritual (staretul, duhovnicul) - maici spirituale (îndrumătoare) - direcţia spirituală şi spovedania: diferenţe	Expunere Prelegere interactivă	
13. Îndrumare spirituală şi formare - caracteristicile dialogului spiritual - exerciţiul constructiv al îndrumării spirituale	Expunere Prelegere interactivă	
14. Discernământul spiritual - obiectul discernământului ; criterii de discernământ - aplicații practice	Problematizare Prelegere interactivă	

Bibliografie:

Catehismul Bisericii Catolice Arhiepiscopia Romano-Catolică de Bucureşti, Bucureşti 1993

Bernard, Charles Andre, *Teologia spirituale*, ed. Pieme, Roma 2002

Bunge, Gabriel, *Practica rugăciunii personale după Sfinţii Părinţi*, ed. Deisis, Sibiu 2001.

Idem, *Părintele duhovnicesc şi gnoza creştină după Evagrie Ponticul*, ed. Deisis, Sibiu 2000

Costa, Maurizio, *Direzione spirituale e discernimento*, ed. Apostolato della Preghiera, Roma 2009

Evdokimov, Paul, *Vârstele vieţii spirituale,* ed. Christiana, Bucureşti 1993

Idem, *Rugăciunea în Biserica de Răsărit,* ed. Polirom, Iaşi 1996

Filocalia sfintelor nevoinţe ale desăvârşirii, vol. 1-12, ed. Humanitas, Bucureşti

Fodor, Cristinel, *Cântare sfinţeniei. Manual de teologie spirituală*, ed. Sapientia, Iaşi 2007

Larchet, Jean Claude, *Terapia bolilor spirituale*, ed. Humanitas, Bucureşti 2001

Matericul, ed. Anastasia, Bucureşti 1995

Patericul egiptean, ed. Reîntregirea, Alba Iulia 1990

Ratzinger, Joseph, *Introducere în creştinism. Prelegeri despre crezul apostolic*, ed. Sapientia, Iaşi 2004

Rupnik, Marko, *În focul rugului aprins,* ed. Ars Longa, Iaşi 1997

Idem, *Discernământul vol. I, II,* ed. Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuş 2003

Špidlik, Tomaš, *Răsăritului creştin. I.* Manual sistematic, ed. Deisis, Sibiu 1997.

Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creştin. II. Rugăciunea*, ed. Deisis, Sibiu 1998.

Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creştin. III. Monahismul*, ed. Deisis, Sibiu 2000.

Idem, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ed. Ars Longa, Iaşi 2001.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Spiritualitate, ascetică, mistică Experienţa personală	Analiza Dezbatere	
Alianţă, lege. Originalitatea experienţei spirituale	Munca în grup	
Experienţă, experienţă religioasă, experienţă creştină	Demonstraţie	
Structuri simbolice şi simbolismul iubirii trupeşti	Observare/ Analiza	

Păcat, concupiscenţă, lume, diavol, ispită, problema răului Asceza şi lupta spirituală	Analiza Dezbatere	
Euharistia, „întâlnirea personală" cu Cristos	Demonstraţie	
Lectura spirituală, predica şi lecţio divina	Munca în grup	
Prietenia creştină şi familia creştină	Analiza / Dezbatere	
Mângâiere şi ariditate sufletească Spiritul bun şi spiritul rău	Munca în grup	
Exemplul vieţii creştine; munca Meditaţia, contemplaţia şi devoţiuni personale	Analiza Dezbatere	
Vocaţia spre perfecţiune Începutul vieţii spirituale, convertirea, stăruinţă, perseverenţă	Demonstraţie	
Har, interioritate / Înfiere, adopţiune	Munca în grup	
Defectele celei dea doua conversiuni	Demonstraţie	
Unirea mistică cu Dumnezeu	Analiza / Dezbatere	

Bibliografie:

Nuovo Dizionario di spiritualità, ed. Piemme, Roma 1985
Dizionario di mistica, Editrice Vaticana, 1998
Aumann, Jordan, *Teologia spirituale*, ed. Piemme, Roma 1991
Lossky,Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de răsărit*, ed. Christiana, Bucureşti 1998
Evdokimov, Paul, *Vârstele vieţii spirituale*, ed. Christiana, Bucureşti 1993

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinutul disciplinei este coroborat cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii, ale asociaţiilor profesionale şi ale angajatorilor.
- Conducerea Eparhiei ca angajator îşi face constant cunoscute exigenţele prin intermediul Biroului Pastoral și Catehetic

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Exprimarea cursivă, coerentă, fluidă;	Evaluare orală	50%
10.5 Seminar/laborator	Lucrare de cercetare și prezentarea în cadrul timpului prevăzut pentru Seminarii	Interpretarea corectă a textelor de spiritualitate și întocmirea lucrării după normele metodologiei cercetării științifice și a eticii deontologice.	50%

10.6 Standard minim de performanţă

- Cunoașterea a cel puțin 30% din materialul predat și analizat la cursuri și elaborarea unei Lucrări de Seminar conform cerințelor amintite la evaluare asigură studentului nota de promovare.

Data completării 04.04.2020

Semnătura titularului de curs
Lect. dr. Victoria BOLFĂ

Semnătura titularului de seminar
Lect. dr. Victoria BOLFĂ

Data avizării în departament
24.04.2020

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ

